

NTF hører fra seg

Den norske tannlegeforening (NTF) er høringsinstans i mange saker på ulike politikkfelt, og ved NTFs sekretariat er det mange som bidrar til å utforme høringssvar. Sammen med presidenten meisles og utdypes politikk på vegne av medlemmene. Her følger en liten oversikt over hvilke saker vi har vært involvert i denne våren.

✍️ CHRISTIAN POLLOCK FJELLSTAD, SPESIALRÅDGIVER – POLITIKK OG KOMMUNIKASJON, NTFs SEKRETARIAT

Høringsinstituttet er «back in business»

Sjeldent har NTF hatt så høy aktivitet på høringsfronten som denne våren. De siste årene har vi levert henholdsvis 14 (2024), 18 (2023) og 17 (2022) høringsinnspill. I skrivende stund (mai 2025) har NTF allerede levert 20 høringsinnspill og -svar.

I denne artikkelen presenterer vi de innspillene NTF har levert til Stortingets ulike komiteer for behandling.

Stortingsmeldinger

Når regjeringen ønsker å presentere saker for Stortinget uten forslag til vedtak, skjer dette gjerne i form av en stortingsmelding. Hittil i 2025 har regjeringen levert to stortingsmeldinger som har vært relevante for NTF:

- *Stortingsmelding 21 (2024-2025) Helse for alle – også kalt prioriteringsmeldingen*

Regjeringens viktigste mål med prioriteringsmeldingen er å oppnå en størst mulig helsegevinst i befolkningen og skape en felles forståelse for hvordan helsepersonell og ledere skal utvikle evnen til å prioritere i hele helse- og omsorgstjenesten

NTFs innspill:

Tannhelsetjenesten må inkluderes bedre i det videre arbeidet med prioriteringer i helsetjenesten. NTF understreker blant annet behovet for en nasjonal veileder for prioritering i tannhelsetjenesten.

- *Stortingsmelding 23 (2024-2025) Framtidens allmennlege-tjenester og akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus*

Regjeringens overordnede mål med denne meldingen er god helse og mestring i befolkningen, gode sammenhengende pasientforløp og rask tilgang til tjenester i hele landet. Regjeringen foreslår 13 hovedgrep der et av disse er å styrke den lokale akuttberedskapen ved blant annet bruk av teknologi og personell på nye måter. Videre skal helseforetak og kommuner gjennomgå og planlegge de akuttmedisinske tjenestene i fellesskap slik at pasienter får forutsigbar og god hjelp når de trenger det.

NTFs innspill:

Tannhelsetjenesten, som en del av helsetjenesten, må ha ansvar for å levere tannhelsetjenester til hele befolkningen – inkludert akutt tannbehandling. Så lenge den offentlige tannhelsetjenesten er organisert i fylkeskommunen, er det viktig at alle forslag om å lovfeste krav til felles akuttmedisinske planer mellom sykehus og kommuner også inkluderer det fylkeskommunale nivået.

Proposisjoner

Stortingsmeldinger og behandlingen av dem i Stortinget danner ofte grunnlaget for proposisjoner – forslag til vedtak som Stortinget skal ta stilling til. En proposisjon kan inneholde forslag til både lovvedtak og stortingsvedtak.

Hittil i 2025 er det levert fem proposisjoner som NTF har gitt innspill til.

• *Prop. 39 L (2024 – 2025) Endringer i lov om folketrygd – stønad til undersøkelse og behandling hos kiropraktor*

Regjeringen foreslår her å avvikle stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos kiropraktor. Lovforslaget er en oppfølging av regjeringens budsjettforslag for 2025, hvor det foreslås å avvikle folketrygdens stønad til kiropraktorbehandling. Forslaget har vært unntatt offentligheten og ikke vært på høring.

NTFs innspill:

NTF har i sitt svar først og fremst reagert på prosessen frem til forslaget ble kjent. Foreningen mener det er svært uheldig at utredninger og forslag til store endringer – som dette, som vil få konsekvenser for både pasienter og en hel yrkesgruppe – ikke er gjenstand for åpne prosesser. Mangel på åpenhet og involvering av relevante aktører undergraver, slik NTF ser det, tilliten til både beslutningsprosessene og de foreslåtte endringene.

• *Prop. 119 L (2024-2025) Endringer i markedsføringsloven*

Regjeringen fremmer her forslag til endringer i markedsføringsloven for å styrke Forbrukertilsynets muligheter for å slå ned på lovstridig markedsføring overfor barn. Det er en tydelig sammenheng mellom markedsføring og matpreferanser, hvilken mat barn eksponeres for og matinntaket deres. Det er derfor viktig at barn blant annet beskyttes mot markedsføring av produkter som er helsemessig uønsket ut fra et kostholdsperspektiv. I dag inneholder markedsføringsloven (og annet lovverk) generelle regler om god markedsføringsskikk og forbud mot urimelig handelspraksis. Regjeringen vurderer nå at det behov for å kunne ilegge overtredelsesgebyr også for brudd på paragrafene om god markedsføringsskikk overfor barn.

NTFs innspill:

For å bidra til tydelige rammer for både aktører og tilsynsmyndigheter, bør tvangsmulkt og overtredelsesgebyr kunne benyttes som reaksjonsmidler. NTF mener at overtredelsesgebyr vil være et effektivt virkemiddel, og støtter derfor forslaget til endring i markedsføringsloven.

• *Prop. 121 L (2024-2025) Endringer i helsetilsynsloven (ny meldeordning)*

Regjeringen mener det er behov for en egen varsel-/meldeordning for alvorlige hendelser i helse- og omsorgstjenesten, i det samlede systemet for å forebygge, avdekke og avverge

slike hendelser. Det foreslås å etablere en ny, men fortsatt tosporet meldeordning til henholdsvis statsforvalterne og Ukom. Meldeordningen foreslås som en sanksjonsfri ordning,

NTFs innspill:

NTF støtter forslaget og understreker at det er viktig at helsepersonell kan stole på at de trygt kan melde fra uten å risikere tilsynsmessige reaksjoner.

• *Prop. 124 L (2024-2025) Endringer i tannhelsetjenesteloven (25-28-åringene)*

Som en følge av enighet med SV om statsbudsjettet for 2025 foreslår regjeringen å lovfeste rett til nødvendig tannhelsehjelp i den offentlige tannhelsetjenesten (DOT) for personer i alderen fra 25 år til 28 år i tannhelsetjenesteloven. Tannhelsehjelpen foreslås gitt med redusert betaling, i form av 25 prosent egenandel beregnet ut fra departementets takster. Egenandelen foreslås regulert i forskrift om vederlag for tannhelsetjenester i den offentlige tannhelsetjenesten.

NTFs innspill:

NTF støtter ikke dette forslaget og er generelt imot tildeling basert på alder. Foreningen ønsker økt offentlig finansiering av tannhelsetjenesten, men mener at en utvidelse må:

- bidra til å styrke den samlede tannhelsetjenesten,
- sikre hele befolkningen tilgang til nødvendig tannhelsehjelp, og
- utjevne sosial ulikhet i oral helse.

Forslaget om å utvide rettighetene for personer i alderen 25–28 år støtter ikke opp under disse målene.

• *Prop. 116 L (2024-2025) - Endringer i tobakksskadeloven*

I denne proposisjonen foreslår regjeringen blant annet et forbud mot grensekryssende fjernsalg av tobakksvarer, e-sigaretter og gjenoppfyllingsbeholdere og et forbud mot innførsel av tobakksvarer for mindreårige.

NTFs innspill:

NTF støtter generelt en tydeliggjøring av forbudet mot å innføre tobakksvarer og tobakkssurrogater for personer under 18 år. Vi støtter også forslaget om å innføre et forbud mot grensekryssende fjernsalg av tobakksvarer, e-sigaretter og gjenoppfyllingsbeholdere, men mener at forbudet bør utvi-

des til å omfatte alle nikotinprodukter og røykebaserte urteprodukter

Dokument 8-forslag

Et dokument 8-forslag er et forslag som fremmes av én eller flere stortingsrepresentanter, og som ikke kommer fra regjeringen. Det er en del av Stortingets arbeid og brukes for å fremme saker representantene ønsker at Stortinget skal behandle. Forslagene fremmes ofte av representanter fra ett parti, men det hender også at representanter fra flere partier fremmer et felles forslag.

Hittil i 2025 har ulike stortingsrepresentanter fremmet seks dokument 8-forslag som NTF har levert innspill til:

- *Forslag fra FrP om strengere språkkrav for helsepersonell, dokument 8: 72*

Forslagstillerne ber regjeringen kartlegge språkferdighetene til ansatte i spesialist- og primærhelsetjenesten og tilby norskopplæring til helsepersonell som har behov for det. Videre ønskes det å stille krav i etterkant av norskopplæringen om at norsktest må være bestått for å ha en stilling med pasientkontakt.

NTFs innspill:

NTF støtter forslagsstillerne i at det er avgjørende at helsepersonell med kontakt med pasienter, pårørende og kolleger har gode norskkunnskaper. Vi mener det er nødvendig å innføre strengere språkkrav, samt språkkontroller for helsepersonell i Norge.

- *Forslag fra Rødt om lik rett til helsehjelp uavhengig av økonomi, dokument 8: 91*

Forslagstillerne mener at en forutsetning for å sikre hele befolkningens rett til god helse er tilgjengelig helsehjelp, og mener økonomi ikke må utgjøre en barriere for at folk oppsøker helsehjelp når de trenger det. Forslagstillerne foreslår blant annet at regjeringen må sørge for at fritak fra egenandeler i helsetjenesten utvides til å gjelde barn og unge opp til 18 år, fra 16 år.

NTFs innspill:

NTF mener at alle skal ha rett og tilgang til nødvendige helsetjenester, inkludert tannhelsetjenester. For barn og unge bør slike tjenester være kostnadsfrie. Et skille mellom 16 og 18 år er, fra et økonomisk, juridisk og sosialt perspektiv, et kunstig skille. NTF støtter derfor forslaget om å øke gren-

sen for gratis helsehjelp fra 16 til 18 år – inkludert all tannhelse.

- *Forslag fra SV om utrulling av tannhelsereform, dokument 8: 96*
- Forslagstillerne ønsker å gjøre tannhelse til et offentlig ansvar og mener at det at tannhelse ikke er en del av den offentlige helsetjenesten forsterker ulikhetene i tannhelse. Videre mener forslagsstillerne blant annet at mangel på kontroll med behandling og pris hos private tilbydere har ført til store problemer med unødvendig overbehandling og overprising. Forslagsstillerne fremmer 11 ulike forslag med mål om en tannhelsereform som skal gjelde hele befolkningen, og der det ikke skal koste mer å få hjelp med tennene enn andre helsetjenester.

NTFs innspill:

NTF støtter enkelte av forslagene, blant annet behovet for å definere hva som skal regnes som «nødvendige tannhelsetjenester». De fleste forslagene som innebærer videre regulering, finansiering og utvidelse av det offentlige ansvar for tannhelsetjenester, må imidlertid utredes nærmere.

- *Forslag fra SP om å styrke den akuttmedisinske beredskapen utenfor sykehus, dokument 8: 127*

Forslagstillerne mener den akuttmedisinske beredskapen er en grunnstein i helsetjenesten, og berører tema som nærhet til tjenestene og at det er stor geografisk ulikhet. Videre mener forslagsstillerne det er behov for kvalitetsheving i hele akuttkjeden. Forslagstillerne fremmer forslag som har til hensikt å styrke legevakttjenesten i hele landet.

NTFs innspill:

NTF mener at alle skal ha rett til akutt tannhelsehjelp, og ber om at videre utredninger om nødvendig og akutt helsehjelp også inkluderer tannhelse som en naturlig del av helse- og omsorgstjenestene.

- *Forslag fra SP om å utrede alternativ til helseforetaksmodellen, dokument 8: 128*

Forslagstillerne mener at dagens helseforetaksmodell for styring av spesialisthelsetjenesten har ført til at viktige nasjonale avgjørelser blir tatt uten tilstrekkelig åpenhet, debatt og demokratisk kontroll. Videre mener forslagsstillerne at modellen har svekket politisk styring og økt konkurransen mellom sykehusene, noe som har skapt utfordringer for samarbeid med kommunene. Forslagstillerne foreslår derfor at

regjeringen straks skal sette ned et bredt sammensatt offentlig utvalg med klart mandat om å utarbeide forslag til alternativ til helseforetaksmodellen.

NTFs innspill:

NTF erfarer at tannhelsetjenesten, som den eneste helsetjenesten i fylkeskommunal regi, ofte blir nedprioritert til fordel for andre fylkeskommunale oppgaver og prosjekter. Tjenesten blir også ofte glemt i forvaltningen og utviklingen av øvrige helse- og omsorgstjenester. Dersom det skal utredes alternativer til helseforetaksmodellen, mener NTF at dette også må ses i sammenheng med de offentlig finansierte tannhelsetjenestene.

- *Forslag fra Rødt om gjennomføring av en ordentlig tannhelsereform, dokument 8: 157*

Forslagstillerne setter sammenhengen mellom munnhelse og generell helse på dagsorden og fastslår at når tennene er som en del av kroppen, må munnhelsepolitikken være som en del av den generelle helsepolitikken. Forslagstillernes overordnede mål er å bidra til å jevne ut økonomiske forskjeller i helsa; hos den enkelte og i befolkningen som hele og de fremmer 15 forslag til behandling.

NTFs innspill

I likhet med innspillet til SVs forslag (Dokument 8:96), støtter NTF her Rødts forslag om behovet for å utrede hva som

skal regnes som «nødvendige tannhelsetjenester». Vi støtter også flere av forslagene, som utvidelse av frikortordningen, rett til gratis nødvendig tannregulering, og styrking av retten til tannbehandling for personer med sammensatte psykiske helseplager og det tverrfaglige TOO-tilbudet. Disse – og flere andre forslag – må imidlertid utredes nærmere.

Andre hørings svar

I tillegg til de 13 høringsinnspillene som er oversendt Stortinget i forbindelse med behandlingen av stortingsmeldinger, proposisjoner og dokument 8-forslag, har NTF også levert flere hørings svar direkte til regjeringen, departementer og direktorater.

Blant annet har NTF besvart høringer om forslag til endringer i reglene om taushetsplikt, og om gjennomgang av listen over legemidler som kan omsettes utenom apotek (LUA-ordningen). Det viktigste hørings svaret i 2025 har vært NTFs innspill til NOU 2024:18 – En universell tannhelsetjeneste.

En fullstendig oversikt over alle hørings svar og -innspill finner du på NTFs nettsider. Spørsmål kan rettes til sekretariatet (post@tannlegeforeningen.no).

Din IT-Leverandør
VI GJØR HVERDAGEN LETTERE FOR DEG!

Vi tilbyr komplette løsninger til bedriften din

 Sikkerhet	 Backup	 IT-support	 IT-utstyr
 Nettsider	 MS 365 Microsoft Office	 Internett	 Telefoni

www.sentu.no
Tlf. +47 400 00 333